

SOCIALA OMVÄLVNINGAR, MOTSTÅND OCH ALTERNATIV

Innehåll

SOCIALA OMVÄLVNINGAR, MOTSTÅND OCH ALTERNATIV.....	1
Inledning.....	1
I. Några analytiska element.....	2
1 / Hur utvecklar sig arbetarklassens och de exploateras situation i världen?.....	2
2 / Utvecklingen av den världsomspännande exploateringsgraden.....	3
3 / Samordnade angrepp på bondebefolkningar.....	4
4 / Vad är konsekvenserna av den betydande migrationsökningen?.....	5
5 / Miljökrisens inverkan.....	5
II / Motstånd på olika fronter.....	6
1 / Arbetarrörelsens ojämna utveckling.....	6
2 / Självorganisation och kooperativ.....	7
3 / Kamp mot skuldsättning.....	7
4 / Bondekamp.....	8
5 / Plats för demokratiska och sociala rättviserörelser.....	8
6 / Arbetslösa ungdomars plats i samhället.....	8
7 / Kvinnors rättigheter och massamobiliseringar mot våld, våldtäkt och feminism, och för aborträtten.....	9
8 / HBTQ-kampen.....	9
9 / Organisationer mot rasism och för migranter.....	10
10 / Den växande rörelsen mot global uppvärmning.....	10
III / Frågor om politisk förändring, kamp och antikapitalistisk strategi.....	10

Inledning

De senaste åren har varit märkta av vågor av politiska och sociala mobiliseringar som gått olika öden till mötes. I Maghreb och Mellanöstern har rörelserna som föddes av arabiska våren och som ännu inte gett upp ställts mot en kombination av reaktionära styrkor ... I Latinamerika är vi vid början av en ny cykel efter venezuelanska PSUV:s valnederlag. I Europa efter Tsipras kapitulation missade Syriza att dra nytta av den dynamik som skapades vid dess valresultat och av de många rösterna för ”oxi” i juli 2015.

2008 utlöste Lehman Brothers konkurs en internationell finanskris som ledde till många efterföljande kriser, särskilt statsskuldskrisen i Europa. Den utlöste nya sociala attacker utöver de omvälvningar som orsakats sedan 1990-talet av de politiska, ekonomiska och sociala omorganiseringarna efter 1989 och den nya kapitalistiska globaliseringsfasen.

Denna text syftar till att ge en kortfattad analys av de sociala förändringar som pågår i detta sammanhang, liksom utrymmet och erfarenheterna från de exploaterades och förtrycktas kamper och utvecklingen i sociala, fackliga och politiska motståndsrörelser och kamperna mot kapitalistiska attacker.

Frågan vi ställs inför är maktförhållandena mellan klasser på internationell nivå. Detta kräver en analys av:

- den sociala verkligheten för arbetarklassen och andra exploaterade klasser som genomgått många förändringar under de senaste trettio åren, med globaliseringen och Rysslands och Kinas globala återintegrering i det världsomspännande kapitalistiska ekonomiska systemet.
- den organiserade styrkan hos arbetarrörelsen och sociala rörelser som bekämpar exploatering och förtryck generellt och som har genomgått många omvälvningar på olika nivåer. Sovjetunionens försvinnande och slutet på den sovjetisk-kinesiska konkurrensen om "socialistisk" hegemoni över antiimperialistiska motståndsrörelser har i stor utsträckning förändrat den politiska geografien i vad vi kallade "världsrevolutionens tre sektorer". Men hur starka är egentligen de olika kamprörelser som organiserar de exploaterade och förtryckta i dessa sektorer?
- de nya radikaliseringsområdena från de senaste två decennierna, särskilt bland yngre generationer. Även om den globala rättviserörelsen är svagare nu än i början av seklet förblir frågan om social rättvisa, behovet av att bekämpa bankernas och de stora internationella företagens och institutionernas makt, en stark drivkraft för radikalisering. Det finns en tydlig koppling mellan social rättvisa, rättvist arbete i fabriker, böndernas rätt att bruka sina marker och miljöfrågor. Vi kan också se, vad gäller klimatförändringar och värdelösa storprojekt, viljan att utöva demokratisk kontroll över viktiga beslut och mot det professionella maktsystemet med många okontrollerade politiker. Den befriande önskan att leva utan våld och orättvisa lagar är också en stark drivkraft för HBTQ- och feministiska mobiliseringar. Detta har också varit fallet i kampen mot rasistisk diskriminering och våld och avskaffandet av arvet i kolonial- och slavsamhällen. Slutligen kan vi betrakta den nya informations- och kommunikationstekniken, särskilt sociala nätverk, som medel för demonstrationsorganisering, information och mobilisering i alla delar av världen.
- förmågan, utöver och bortom dessa krav på demokrati och social rättvisa, att ge politiskt sammanhang åt strider och integrera dem i en global kamp mot systemet i en situation där en "internationell arbetarrörelse" inte längre existerar. Att vägra den kapitalistiska politikens konsekvenser väcker inte automatiskt en antikapitalistisk medvetenhet. Arbetarnas sociala identitet skapar inte en klassidentitet som sådan. I vilken mån kan dessa kamper inbegripas i ett strategiskt politiskt program för radikal utmaning mot det kapitalistiska samhället, förtrycken som det har skapat eller omstrukturerat? Hur kan vi i detta sammanhang utvärdera den globala rättviserörelsen och olika internationella nätverk som har försökt att samordna kamperna i de olika sektorerna? Slutligen, hur starka är och vilken riktning har de politiska strömningarna i dessa motståndsrörelser, varesig de definierar sig som demokratiska, antikapitalistiska eller revolutionära på nationell, regional och internationell nivå?

I. Några analytiska element

1 / Hur utvecklar sig arbetarklassens och de exploateras situation i världen?

1. Hur utvecklar sig arbetarklassens och de exploateras situation i världen? Flera viktiga fenomen bör framhållas. Globaliseringen har accelererat den industriella och ekonomiska tillväxten i en mängd länder (Indien, Kina, Turkiet, Mexiko ...), ett fenomen som logiskt sett bör fortsätta och diversifieras.

Detta leder till två viktiga fenomen i så kallade ”tillväxt”-länder: urban koncentrerings och ökning av antalet löntagare i snabbare takt än befolkningsökningen (75% ökning mellan 1992 och 2012 jämfört med en 30% befolkningsökning). Självklart motsvarar detta utvecklingen av nya centra för ekonomisk utveckling. En annan viktig funktion har varit den relativa tillväxten i tjänstesektorn jämfört med tillverkningssektorn, tillsammans med proletarianiseringen av många jobb som tidigare betraktats som ”professionella”, såsom undervisning och sjukvård, med konsekvensen av att dessa grupper i allt större utsträckning kommer att delta i industriella stridsåtgärder för att försvara villkoren mot ökande arbetstakt, lönefrysningar, privatiseringar och andra attacker.

Men vi måste alltid ta hänsyn till att en stor majoritet av den totala arbetskraften i dessa länder består av arbetare med osäkra anställningar enligt ILO:s kriterier (obetalda familjearbetare eller egenföretagare) och denna andel har ökat sedan 2008, vilket är en mottrend. På liknande sätt förutspår ILO en stadig arbetslöshetsökning under de kommande fem åren i Asien, Afrika och Latinamerika, något som noterades redan 2008. Konsekvensen är uppenbar: betydande urbanisering, under vilken landsbygdsbefolkningen blir en minoritet med åtföljande förstörelse av samhällsstrukturen, vilket uppenbarligen kommer att leda till försämrade levnadsförhållanden, även om böndernas solidaritetsnätverk kvarstår.

Så vi ser en numerisk ökning av arbetarklassen, men med olika övergripande egenskaper som formas av den övergripande samhällsutvecklingen där denna utveckling sker.

I de ”gamla industriländerna” har proletariatets utveckling i allmänhet gått hand i hand med facklig och politisk kamp mot borgarklassen inom nationella ramar och, oavsett förekomsten av våld i nittonhundratalets klasskamp, genom att skaffa sociala rättigheter på nationell nivå har det åskådliggjort maktförhållandena mellan klasser. Erkännande av arbetarklassens kollektiva rättigheter gällde inte bara anställningsavtal på företagsnivå utan också kollektiva sociala rättigheter som en del av civilsamhället; borgarklassen medgav att en andel av de kapitalistiska vinsterna borde finansiera bidragssystem och omfördelas genom skatter som de flesta industriella samhällen byggdes på under 1900-talet. Således uppkom sociala kompromisser, utvecklingen av ”välfärdsstaten”, relaterat till positivismens ideologiska arv och social kristendom. Dessa ideologier och kompromisser var de nödvändiga motgiften mot den märkbara utvecklingen av marxistiska och socialistiska strömningar. Allt detta behövs inte längre idag och den industriella utvecklingen i tillväxtländerna har inte alls uppstått i samma sammanhang. Till exempel gör bilindustrin en ”flytt österut”: förutom Mexiko, Argentina och Brasilien finns de viktigaste utvecklingsområdena i Östeuropa, Turkiet, Iran, Pakistan, Indien och Kina. I dessa fall är produktionssystemen och kvalifikationerna desamma som i gamla industriländer, men de sociala rättigheterna och arbetslagstiftningen är inte alls desamma. Det finns liknande upplägg i många andra industrisektorer. I dessa nya industriella utvecklingsområden gäller inte de sociala kompromisserna från förra seklet. I de gamla industriländerna utmanar neoliberal åtstramningspolitik redan dessa kompromisser på bred front. Dessutom ser vi slavliknande situationer, särskilt för migrantarbetare, och underjordiska fabriker som slipper undan all lagstiftning.

2 / Utvecklingen av den världsomspännande exploateringsgraden.

De senaste årens ekonomiska förändringar har också haft olika konsekvenser. Inte bara har lönerna stagnerat i de gamla industrialiserade länderna, under de senaste åren har produktiviteten ökat på bekostnad av lönerna, vilket har framhävt trenden sedan 1980-talet med löneförluster till förmån för kapitalet. På samma sätt har mer otrygga kontrakt och åtgärder för att införa nya, mer restriktiva arbetslagar varit ett centralt inslag i de gamla industrialiserade ländernas produktivitetsvinster

(nolltidskontrakt i Storbritannien, jobblagen i Italien, minijobb i Tyskland ...). Trots den plötsliga produktionsbromsen 2008 har arbetare på de flesta nya produktionsområdena vunnit reallöneökningar, särskilt i Kina. Även om dessa har varit ekonomiska strejker, genomförda på enskilda arbetsplatser eller företag, har de haft påtagliga effekter.

Inslag av sociala spänningar på arbetsmarknaden finns därför kvar i både de ”tillväxt”-länderna och de gamla ekonomierna, antingen genom ökat arbetslöshetsstryck eller genom gradvis försämring av anställningsvillkoren och de sociala trygghetssystemen. Nästan hälften av arbetarna i världen lever inte med lönearbete, under extrem otrygghet. Och trenden är en spridning av osäkra kontrakt och lagstiftning som minimerar rättsligt skydd mot uppsägningar. Denna utveckling ökar kapitalisternas flexibilitet och förmåga att ändra maximal arbetstid och antalet anställda efter dagsbehov. Detta hänger samman med en logistisk organisering av produktions- och distributionskedjor som sänker kostnaderna så mycket som möjligt genom att använda många underleverantörer. Många nya avtal tillåter storföretag att undkomma nationella lagar: TTIP, TiSA, etc. Inom EU, varje månad, ersätter nya lagar gamla nationella lagar. I själva verket finns det på internationell nivå två maktnivåer: statsmakt och företagsmakt. Den senare är starkare vad gäller handelsorganisation och arbetskraftsavtal.

Skuldskrisen under det senaste decenniet har flyttat från syd till utvecklade kapitalistiska länder: hushållens skuldskriser i många länder (USA, Indien) och statsskuldskrisen i Europa. Dessa kriser påskyndar sociala attacker, otrygghet och social misär. De skärper också kraven på granskning, folklig kontroll, för att blockera denna politik.

Alla dessa förändringar försvagar förmågan till varaktig kollektiv organisering och kollektivt motstånd inom företag. Samtidigt stimulerar de behovet av motstånd och självorganiseringens dynamik. Detta kräver också ett utvecklande av lokal social organisering som kan samla isolerade eller tillfälligt anställda arbetare bortom arbetsplatsnivån

3 / Samordnade angrepp på bondebefolkningar.

Även om färre och färre människor är bönder sysselsätter jordbruket 1,3 miljarder män och kvinnor, 40 procent av den arbetande befolkningen. Bönder utgör fortfarande majoriteten av arbetande människor i Afrika och Asien. Under de senaste två decennierna i Asien, Afrika och Latinamerika har bönder ställts mot ”konservativ moderniserings”-politik som inneburit djupgående utmaningar för bondesamhällen i försök att anpassa dem till den kapitalistiska globaliseringen. Bönderna står inför många hot, men utöver livsmedelssystemens framtid och miljöbalansen: den kraftiga ökningen av jordbruksnäringen, landgrabbing, exportbaserade monokulturer på bekostnad av livsmedelsproducerande jordbruk och ett tryck på naturresurser. Markrofferi (”land grabbing”) är ett globalt fenomen som utförs av lokala, nationella och transnationella eliter liksom investerare och spekulanter, med hjälp av stater och lokala myndigheter. Det leder till en koncentration av markägande och naturresurser i händerna på stora investeringsfonder, plantageägare och storföretag involverade i skogsbruk, vattenkraftverk och gruvor. Det orsakas också av turist- och fastighetsbranscherna och myndigheter som förvaltar hamnar och industriell infrastruktur.

Denna egendomskoncentration har medfört att lokalbefolkningen hotas av fördrivning från sina marker och tvångsflyttning – speciellt bönderna. Den har medfört kränkningar av mänskliga rättigheter, särskilt kvinnors rättigheter.

Finansinstitut som banker, pensionsfonder och andra investeringsfonder har drivit på landförstörelsen. Samtidigt förs i denna stund mordiska krig och konflikter för att ta kontroll över

naturresurserna.

Landgrabbing går hand i hand med ökad kontroll av privata företag över jordbruket och matproduktionen genom större kontroll över mark, vatten, utsäde och andra naturresurser. I denna vinstjakt har den privata sektorn stärkt sin kontroll över livsmedelsproduktionssystem, monopoliserat resurser och fått en dominerande ställning i beslutsprocesser.

Bondekvinnor och -män, jordlösa människor och ursprungsbefolkningar, särskilt kvinnor och ungdomar, samt jordbruksarbetare med osäkra jobb, har fråntagits sina medel för uppehälle. Dessa metoder förstör också miljön. Urfolk och etniska minoriteter jagas från sina marker, ofta med våld, vilket gör deras liv mer osäkra och i vissa fall leder det till slaveri. På alla kontinenter leder bondeörelser mobiliseringarna. Dessa motståndshandlingar har flerdubblats under de senaste två decennierna, med matsuveränitet som mål. Dessutom befinner sig dessa bondebefolkningar i hjärtat av alla kriser som världen nu står inför; ekonomisk kris och konsekvenserna av offentliga och privata skulder, matkriser, klimatförändringar som driver på migration, attacker mot kvinnors och minoriteters rättigheter. Regeringar för länder i syd, oftast under trycket från skuldbetalningar, har under de senaste åren ökat jordbruksexport och politik som bygger på gruvdrift och liknande. Även där har bondebefolkningar burit huvudbördan av konsekvenserna genom miljöförstöring och kontroll över deras marker av livsmedelstruster.

4 / Vad är konsekvenserna av den betydande migrationsökningen?

Det finns betydande befolkningsförflyttningar i flera regioner i världen: 250 miljoner internationella migranter, 750 miljoner migranter i hemländer (fördrivna personer). Dessa flyktingströmmar beror ofta på strukturella ekonomiska förändringar med betydande regionala skillnader: Sydafrika och Angola lockar migranter från grannländerna, liksom Argentina och Venezuela i Latinamerika och Australien och Japan i Öst- och Sydostasien. Gulfstaterna lockar ett stort antal migranter från Afrikas horn, Turkiet, den indiska subkontinenten och Filippinerna. I det senare landet lever och arbetar nästan tjugo procent av den arbetande befolkningen utomlands, varav femtio procent i Mellanöstern, främst kvinnor. Två tredjedelar av all internationell migration är mellan länder med en jämförbar utvecklingsnivå och en tredjedel rör sig till USA (Mexiko) och Europa, de flesta från de respektive ländernas tidigare koloniala imperier. Men till dessa fenomen tillkommer också permanenta förflyttningar på grund av krig, särskilt från Syrien, Irak, Eritrea och Afghanistan, och nu även klimatförändringar.

Den accelerade migrationen är naturligtvis en viktig politisk fråga och ett pågående samhällsfenomen. De industrialiserade länderna är fullt kapabla att välkomna migranter som vill åka dit, men de har blivit mål för främlingsfientliga kampanjer i många länder, däribland USA, Australien, Europa och Sydafrika. Den dubbla utmaningen för arbetarrörelsen är att bekämpa denna främlingsfientlighet samtidigt som den hjälper till att välkomna och organisera migrantarbetare som stärker arbetarklassen i många gamla länder. Vissa Gulfländer och även Israel har tillgripit halvslaveri mot invandrare i masskala för att utveckla industrin.

5 / Miljökrisens inverkan.

Vi står inför miljökatastrofer i oöverträffad skala med antropogen klimatförändring som dess farligaste egenskap.

Ökenspridning, försaltning och översvämningar gör stora områden på planeten olämpliga för människor att bo eller odla mat på. Klimatkaos skapar extrema väderförhållanden där förlust av liv

och förstörelsen av bostäder och infrastruktur har medfört död, sjukdom och ökad fattigdom för miljoner.

I många delar av världen har vi under de senaste decennierna också sett befolkningsrörelser som drivits fram av klimatförändringar och andra former av miljökatastrofer. Dessa kommer att bli allt viktigare och beröra människor som är bland de fattigaste på planeten. En av effekterna av kapitalistiska projekt (exempelvis stora dammar) och tillgripande av ännu mer extrema metoder för fossil bränsleutvinning i många delar av världen har också tagit formen av en ny offensiv mot hela samhällen: i Filippinerna, Kanada och Amazonas innebär planer på att omvandla hela regioner frontalangrepp på folk som ofta tillhör ”first nations” och andra grupper som redan utsätts för diskriminering. Folkliga självorganiserings- och kampfronter mot klimatkatastrofer och destruktiva projekt tar sin form i dessa områden.

Helhetsbilden är av en värld som genomgår väldiga förändringar i många regioner med en ökning av antalet lönearbetare som orsakar betydande sociala omvälvningar. Detta sker i en tid då ekonomisk utveckling inte sker tillsammans med nationalstater som bygger upp strukturer och tjänster som kan garantera bättre levnadsvillkor. I de flesta fall händer det motsatta; vi ser en försämring av de dagliga levnadsvillkoren på många sätt, förvärrade i många regioner genom krig och klimatförändringar. Kvinnor och ungdomar drabbas hårdast av denna situation.

II / Motstånd på olika fronter

1 / Arbetarrörelsens ojämna utveckling.

Vi ser tydligt en betydande tillväxt av fackföreningsrörelsen i nya sektorer, i länder där det finns en växande industrialisering och ett betydande motstånd mot företagens krav genom strejker. Men i allmänhet uppstår det i en situation där de sociala vinster som vunnits av den ”gamla arbetarklassen” (särskilt pensioner och social trygghet), långt från att utvidgas till tillväxtländerna, utmanas i Europa och andra industrialiserade länder i åtstramningsplanernas namn. På samma sätt har det i Kina, som upplevt ett stort antal lokala strejker de senaste åren, särskilt över lönefrågor, inte lett till en utveckling av fackrörelsen oberoende av statsapparaten.

Kvantitativt växer arbetarklassen ständigt. Det bör noteras att dess tillväxtcentrum kraftigt har flyttat till Asien, imorgon troligen till Afrika. På dessa områden följer utvecklingen av de fackliga krafterna den numerära tillväxten och lönearbetarnas växande tyngd i samhället lägger grunden för klassmedvetandet, men i allmänhet har de inte sådana starka politiska strukturer som gav en politisk ryggrad till den europeiska arbetarrörelsen, trots att motsättningen i den modellen ofta var att överlämna ”politiska” frågor till politiska partier.

Slagkraftig arbetarkamp sker inte längre bara i de gamla industrialiserade länderna och i Latinamerika, utan även i Sydafrika och Afrika söder om Sahara, i Turkiet, på den indiska subkontinent och i Asien.

Men i globaliseringens tidevarv har behovet för fackföreningar att ta upp bredare frågor, inklusive rasism, alla former av diskriminering och bostadsfrågan, blivit större och en sporre för radikalisering. Även om det har gjorts försök att organisera några av de mest otrygga arbetarna, såsom snabbmatsarbetare i USA och i mindre utsträckning i Storbritannien, förblir de mest otrygga arbetarna (yngre med en högre andel migranter och kvinnor) i de gamla industrialiserade länderna minst organiserade.

Andra strategiska frågor ställs också av den rådande situationen. Fackföreningar i många sektorer undersöker frågan om organiseringen av ”värdekedjor” ska ersätta den industriella fackrörelsen i globaliseringens era, d.v.s. en samordning av alla sektorer som möjliggör en enda produktion. Detta blir allt viktigare allteftersom vinstmaximeringen leder till splittring av produktionsprocesser, tillämpandet av underleverantörer, på samma plats eller mer ofta på internationell nivå. Vidare är frågan om facklig demokrati avgörande för byggandet av effektiva organisationer.

Skapandet av en enda fackförening, ITUC (Internationella fackliga samorganisationen) som samlar de allra flesta fackliga styrkorna över hela världen, kan inte dölja de stora skillnaderna, särskilt när det gäller förmågan att försvara de anställdas intressen och att motsätta sig kapitalets planer. Svagheten hos fackföreningarna och de politiska organisationerna med bakgrund i marxism och klasskamp och med utbildning bland deras medlemmar har lett till brist på klassmedvetenhet.

Fackföreningsrörelsen står därför inför flera avgörande problem:

- Dess förmåga att integrera alla sociala problem som uppkommer i samhället (rasism, homofobi och kvinnodiskriminering, bostadssituationen). Behovet av att integrera miljödimensioner är också av stor vikt. Spänningen mellan skyddandet av arbetstillfällena och kampen mot skadliga fabriker och produktioner kräver införandet av ett system med krav som gör det möjligt att gå bortom dessa motsättningar.
- Att ta hänsyn till prekariseringens realiteter i alla dess former och därigenom stimulera och skapa strukturer för organiserandet av alla berörda, särskilt genom utvecklingen av strukturer utöver företag, i industrizoner och geografiska områden.
- Det nödvändiga behovet av att samordna denna organisering på internationell nivå, med utgångspunkt i de faktiska nätverken bland produktionskedjorna i vilka arbetarna konkurrerar mot varandra.
- Det pressande behovet av att ur kampen för rättigheter skapa en klassidentitet som ger motståndsrörelser de nödvändiga program för att utmana samhällets kapitalistiska strukturer och genomföra ett projekt för störtandet av detta system.

2 / Självorganisation och kooperativ.

I många länder, inför hotet av uppsägningar och nedläggningar, oftast av stora internationella företag, har det funnits en rörelse för att ta tillbaka sådana företag, med Zanon i Argentina som förebild, och i kölvattnet av 2002 finns nu mer än 300 företag som tagits tillbaka av arbetarna. På samma sätt utvecklas i Europa ett nätverk av självstyrda företag som Fralib, Viome och Rimaflo...

Dessutom har bondesamhällens kamp uppstått mot storföretag och livsmedelstruster och lett till upprättandet av produktionskooperativ som själva försöker kontrollera distributionen. Dessa erfarenheter, om än begränsade, ställde frågan om kontroll, om arbetarnas återtagande av produktionsmedlen och även valet av produktion kopplat till sociala behov.

3 / Kamp mot skuldsättning.

Under de senaste tio åren och sedan finanskrisens början har skuldskrisen antagit en dimension långt

över dess tidigare dimensioner: utöver den nordamerikanska subprime-krisen och statskuldkrisen i EU påverkades och påverkas Indiens befolkning, den spanska staten och många europeiska länder, särskilt de mer än tio miljoner familjer som vräkts från sina hem de senaste åren, liksom i USA, med studieskulder. Dessa orättfärdiga skulder har varit en drivkraft för framväxten av många rörelser och strider för granskning av skulderna.

4 / Bondekamp.

Många lokala strider har samlat bonde- och urfolksrörelser i Afrika, Latinamerika, Asien och Europa. Frågorna om markmonopol och matsuveränitet står i centrum för alla dessa strider. De har alla präglats av en att olika strider och frågor korsats: den antikapitalistiska, den miljökamp, den feministisk, liksom kamperna mot diskriminering, etniskt förtryck och för migranternas rättigheter. Frågan om demokrati, suveränitet och beslutsrätt gentemot regeringar och multinationella företag ligger också i centrum för deras krav. Via Campesina, som förenar mer än 160 organisationer i 70 länder, har i över tjugo år lyckats samla miljontals manliga och kvinnliga småbrukare och i synnerhet lyckats att sätta feminist-, urfolks- och miljöfrågor i centrum för sin verksamhet.

I Centralamerika och Latinamerika spelar kamperna för ursprungsbefolkningarnas samhällen och markrätt en roll och möter ofta mordiskt förtryck, som i Brasilien och Honduras. I Asien och Afrika, till exempel i Mali, mobiliserar bönder mot markmonopolisering.

5 / Plats för demokratiska och sociala rättviserörelser.

Med Indignados-rörelsen, Occupy-rörelsen och torgrörelserna i arabregionernas storstäder som utgångspunkt har sedan 2011 en lång våg av demokratiska kamper uppstått i Afrika, Europa, Asien och Mexiko, med ett starkt ungdomsinflytande och demokratiska och sociala frågor sammanknutna. Revolutionsvågen i arabregionen, i Maghreb och Mellanöstern, hade sin källa i demokrati- och sociala rättvisefrågor. Indignados- och Occupy-rörelserna i USA och Europa hade samma rötter. De senaste åren har vi sett många rörelser i Afrika söder om Sahara tvinga fram demokratiska samråd (Nigeria, Senegal, Burkina Faso). I Sydkorea föll president Park i mars 2017 efter en lång demokratisk mobilisering mot korrruption. Frågor om diktaturer och presidenter på livstid, uppskjutna val och korrupta regimer har varit starka drivkrafter för mobilisering de senaste åren.

6 / Arbetslösa ungdomars plats i samhället.

I Afrika, liksom i Latinamerika, utgör ungdomar, särskilt unga studenter, ett socialt skikt som utsätts för arbetslöshet och krisen. Uppror av unga brasilianer mot transportkostnader, studentstrejker i Chile, Québec, Indignados och de olika Occupy-rörelserna återspeglar styrkan i social mobilisering i Tunisien och Egypten. I de många demokratiska och antikorrptionsmobiliseringar som ägt rum i många västafrikanska länder var frågan om levnadsförhållanden och ungdomens framtid väldigt närvarande.

I alla dessa mobiliseringar ligger ungdomens styrka på en skala av strukturell osäkerhet, en massarbetslöshet som ungdomar upplever i många delar av världen, trots att utbildningsnivåerna stiger. Dessa rörelser framhäver krav på politisk demokrati och utmanar det politiska systemet som styrs av kapitalist- och rentieroligarkier. Ungdomarna har under de senaste åren varit drivkraften för revolutionära mobiliseringar och har också spelat en nyckelroll i den progressiva politiska utvecklingen, som valet av Jeremy Corbyn i Storbritannien, Podemos födelse eller rörelsen bakom Bernie Sanders i USA.

7 / Kvinnors rättigheter och massmobiliseringar mot våld, våldtäkt och feminism, och för aborträtten.

En annan viktig faktor för social mobilisering de senaste månaderna har varit ett svar på våld mot kvinnor, i första hand kvinnomord i Indien, Turkiet, Argentina, Chile, Uruguay och Mexiko. Sedan de stora demonstrationerna i Indien i december 2012 har många andra mobiliseringar skett i andra städer: Madrid med 500.000 kvinnor den 7 november 2015 mot spridningen av våld och mord; i Argentina, där det samlades hundratusentals kvinnor 2015 efter flera mord som satte avtryck i landet. I Mexiko har ökningen av antalet mördade och försvunna kvinnor nått en aldrig tidigare sedd nivå och framkallat starka protester i delstater som även präglas av narkotikahandel. Dessa mobiliseringar pekar också på den höga våldsnivå som genomsyrar flera länder – våld som drabbar kvinnor i första hand – och påverkar den sociala verkligheten: de flesta Central- och Sydamerikanska länder, inklusive Mexiko och Brasilien, och nästan alla länder i Afrika söder om Sahara, inklusive Sydafrika, har de högsta mordnivåerna i fredstid.

Valet av Donald Trump utlöste en internationell demonstrationsvåg den 21 januari 2017 på initiativ av kvinnorörelsen, inte bara i flera amerikanska städer, utan också i flera städer i resten av världen. Inom denna dynamik skedde under 2017 års demonstrationer på Internationella kvinnodagen en kraftigt ökad mobilisering vilket ledde till hopp om en ny tillväxt i rörelsen.

De olika reaktionära regeringar som har kommit till makten på vågen av liberala offensiver försöker alla utmana aborträtten som vunnits genom tidigare decenniers kamp. Dessa utmaningar har mötts av massmobiliseringar för att försvara och utöka denna rätt, särskilt i Spanien 2014 och i Polen 2016.

I allmänhet har situationen gällande de feministiska kampernas viktigaste frågor varit motsatt de senaste åren. Med kvinnornas nuvarande massiva representation bland lönearbetare har kvinnorörelsen utvecklat många olika former och mobiliseringar i alla regioner i världen, men står mot en reaktionell offensiv i många länder, kopplad till de nykonservativa och fundamentalistiska strömningarnas uppgång. Denna offensiv undergräver grundläggande rättigheter, inklusive rätten att vara ekonomiskt och socialt oberoende av män (fäder, bröder, män), att välja vad man ska ha på sig och att kontrollera sin fertilitet – inklusive tillgång till fri, säker och laglig abort.

8 / HBTQ-kampen.

I många länder (förutom den muslimska världen och det mesta av Afrika söder om Sahara) har HBTQ-organiseringens styrka möjliggjort avkriminalisering av samkönade relationer och begränsade rättigheter för transpersoner. I denna process har samkönade äktenskap fått erkännande på många ställen, inte bara i rika länder, utan även till exempel i Sydafrika och i allt större grad i Latinamerika med, oftast, brett konsensus i samhället. Andra slag återstår fortfarande att vinnas, i synnerhet fullständiga rättigheter för transpersoner och för HBTQ-föräldrar.

Frågan om våld och homofoba kampanjer väger tungt. Den nyckelroll reaktionära religiösa strömningar spelar i motståndet mot HBTQ-rörelsen är uppenbar överallt, oavsett om dessa strömningar är kristna – katolska eller protestantiska – hinduistiska eller muslimska, liksom våldet och trångsyntheten bland extremhögern som inte är knuten till någon religion. I utvecklingsländer motiveras anti-HBTQ-våld ofta genom motstånd mot europeiska/amerikanska kulturmodeller. I gengäld har den homonationalistiska strömningen de senaste åren utvecklat ett rättfärdigande av imperialism, i synnerhet amerikansk imperialism mot de arabiska länderna, som en kraft som kan bidra till framsteg för HBTQ-rättigheter. Detta ställer också frågan om intersektionalitet, behovet av

att bygga upp länkar mellan alla kamper mot förtryck.

9 / Organisationer mot rasism och för migranter.

Black Lives Matter-rörelsen i USA, ledd av svarta, som särskilt fokuserade på polisrasism men även lyfte fram bredare frågor om statlig rasism, är den viktigaste utvecklingen mot rasism i USA sedan medborgarrättsrörelsens nedgång. I Europa har vi, allteftersom gränsernas och invandringspolitikens mordiska effekter blir synligare, sett en tillväxt av viktiga rörelser för praktisk solidaritet och politiska krav, framförallt i Grekland men även i Italien, Tyskland, Storbritannien och Katalonien. Tillsammans har kampen mot terrorism och åtstramningspolitiken lett till återkomsten av en rasistiska tankemönster, ett arv från det koloniala förflutna, liksom diskriminering mot rasifierade folkliga skikt, de första offren för arbetslöshet och otrygghet, särskilt i Europa och Nordamerika.

10 / Den växande rörelsen mot global uppvärmning.

Ökningen av kraftfulla rörelser mot klimatförändringen i många länder kan och måste spela en ledande roll under de kommande åren när det gäller att utmana hela systemet. Dessa förändringar är skadliga och kommer att skada livet för hundratals miljoner kvinnor och män under de närmaste åren. Urfolk, befolkningar som lever under de mest otrygga förhållanden, är ofta de först drabbade, eftersom de påverkas av avskogningspolitik och stora kapitalistiska projekt som inkräktar på deras boendeområden. I många regioner organiserar sig befolkningarna och försöker bygga nätverk som integrerar andra sociala organisationer.

Detta visar att arbets- och arbetslöshetsfrågorna är sammanflätade i många regioner med många andra sociala frågor av största vikt och uppfattas som sådana av de berörda befolkningarna.

III / Frågor om politisk förändring, kamp och antikapitalistisk strategi

Den grundläggande frågan är naturligtvis perspektiv för frigörelse som kan sätta dessa sociala och politiska rörelser i ett sammanhang. Erfarenheterna från Via Campesina, av flera fackföreningssektorer, och från klimatkoalitioner visar att direkt aktion, framför allt bland ungdomar, på det internationella området och utmanandet av det kapitalistiska samhället är en naturlig process.

Men många av de strukturer som följde av den stigande vågen av alternativ globalisering (World Social Forum, Världskvinnomarschen, ATTAC, etc.) upplevde ett brott på utvecklingen genom denna konfrontation och gick in i kris. Via Campesina och Kommittén för avskrivandet av orättfärdiga skulder har lyckats säkerställa deras utveckling, med fokus å ena sidan på böndernas motståndskamp och å andra sidan skuldproblemet de senaste åren samt processen med medborgargranskningar. Situationen är svår för den traditionella arbetarrörelsen där nationell samförståndspolitik eller kompromisser med åtstramningspolitiken vilar tungt. Och även vågen av alternativa fackförbund i Östeuropa har tappat farten under de senaste åren. På samma sätt hämmades alla erfarenheter av storskaliga antikapitalistiska grupperingar i efterdyningarna av de sociala forumen; även de som är kopplade till krisen för de europeiska organisationer som var involverade (Socialist Workers Party i Storbritannien, Scottish Socialist Party, Ligue Communiste révolutionnaire/Nouveau Parti Anticapitaliste i Frankrike osv)

Vi måste ta itu med nya utmaningar i uppbyggandet av en internationell revolutionär rörelse, en antikapitalistisk rörelse baserad på försvar av rättigheter och social rättvisa.

Det finns naturligtvis en kamp för ett nytt ordning i många delar av världen.

Som diskuterats ovan skapar sociala attacker, åtstramningspolitik och fragmentering av gamla strukturer kring sociala kompromisser en alltmer kraftfull social ilska. Denna ilska vänder sig mot de nationella och internationella institutionerna, ledarna och de partier som står bakom dessa attacker, som i stor omfattning var de politiska systemens traditionella pelare. Denna utslitning utgör en strategisk fråga på internationell nivå: den ger revolutionärer, strömningarna inom de sociala rörelser som strider mot dessa reaktionära politiker, ansvaret för att föreslå ett politiskt perspektiv som kan ge en progressiv och revolutionär drivkraft för att förkasta systemet.

Kamp för demokrati och social rättvisa som sådan leder inte automatiskt till kamp för störtandet av förtryckssystemen.

Under de senaste åren har en tydlig politisk fråga kommit fram. Konfronterade med utmaningarna mot diktaturena i Tunisien och Mellanöstern, de progressiva regimerna i Centralamerika eller de sociala utbrotten i motståndet mot åtstramning har reaktionära styrkor tagit en offensiv kurs överallt, särskilt genom att stärka auktoritära regimer som kan konfrontera dessa emancipationsrörelser. Detta kräver genomförande av en strategi som både kan organisera folklig mobilisering och som kan möta reaktionära motoffensiver.

Dessutom växer en kamp åter fram bland de folkliga klasserna, mellan klasskamp eller tydligt socialistiska strömningar och reaktionära religiösa eller fascistiska strömningar bland extremhögern. Religionens inflytande har alltid varit väldigt stark i folkmiljöer; när de organiserar använder sig landsbygds- eller stadsgemenskaper ofta religiösa referenser för att lägga fram krav för social rättvisa mot de rika och mäktiga. Att samverka med organisationer med sådana referenser är givetvis möjligt för revolutionära socialistiska organisationer. Men det problem vi står inför i olika regioner är reaktionära religiösa strömningar och extremhögerströmningar. I Europa och USA spelar dessa strömningar på de vanliga mekanismerna i folkliga kretsar i kristider för att avleda den antikapitalistiska kampen (rädsla för invandrare och utlänningar, nationalistisk nostalgi) och, framför allt i Europa, på orimlig islamofobi. I andra traditionellt muslimska regioner har organisationer byggt hegemoni över en del av de folkliga klasserna som avleder strävan mot social rättvisa eller kampen mot de imperialistiska länderna med en mytologisering av islams antika period. Alla dessa ideologier bygger på den folkliga ilska som provoceras fram av krisen och/eller försvinnandet av det sociala skyddssystemet, offentliga tjänster och den otryggheten. De avleder från en antikapitalistisk kamp till förmån för att återgång till en religiös ordning, en inbillad identitet eller en nation, allt sådant som uppenbart för med sig all den vanliga reaktionära underkastelsen inför den religiösa ordningen, den patriarkala familjen, homofobin och misogynin. Ofta blir identitetsbaserade frågor ett strukturellt ramverk både i imperialistiska metropoler och i dominanta länder, vilket kan leda till en outtömlig logik för återfall till konfessionella identiteter.

Men denna tävling för att vinna folklig publik gör det nödvändigt för antikapitalistiska organisationer i de sociala och politiska rörelserna att ge nytt liv och energi till perspektivet för social jämlikhet i ett samhälle fritt från kapitalism och exploatering.

Men på en annan nivå måste vi svara på en annan utmaning: byggandet av massorganisationer i den

sociala rörelsen för att möta systemets attacker och aggressioner och samtidigt bygga alla länkar som är nödvändiga för att samla motståndet på alla fronter. Farorna med att falla tillbaka på identiteter är att svagheten i de politiska reaktioner som förespråkar social förändring kan bli en gemensam referens, som mer än någonsin påtvingar intersektionalitet, för att arbeta för att få organisationer mot förtryck att sammanstråla, som i exemplet med dynamiken i Black Lives Matter i USA .

I den politiska terrängen är hela frågan hur man bygger politiska strategier som, långt från att vara begränsade till institutionella perspektiv, ska ge utrymme för sociala rörelsers självorganisering, stödjande folkliga krav och sätta erfarenheter från institutionell administration i denna sociala rörelses tjänst, samtidigt som de direkt tar itu med kapitalisternas ekonomiska makt. På denna punkt är de senaste erfarenheterna knappast positiva.

Endast i Latinamerika såg vi under detta sekels första decennium val av regeringar som kan ses som en förlängning av dessa sociala rörelser, men det förändrade inte befolkningarnas levnadsvillkor med återupplivade utsikter för social frigörelse. Utvecklingen för de ecuadorianska, bolivianska och venezuelanska regeringarna har inte medfört någon förändring av cykeln och behovet av att bryta med perspektiv baserade på, i synnerhet, ekstraktivistisk politik – oljeutvinning och gruvdrift. Fackföreningar och sociala rörelser tvingas stå upp mot politiker som inte hållit sina löften.

På ett annat sätt i Maghreb (Nordafrika) och Egypten gjorde folkliga rörelser, som bygger på mobilisering av ungdoms- och fackliga krafter, det möjligt att störta diktatoriska regimer. De befinner sig nu också i en motståndsställning. Men vi kan se framväxande inslag av regional dynamik mellan rörelser i Maghrebländerna och i de afrikanska länderna söder om Sahara.

I Grekland har sveket från Tsipras-regeringen, som kom till makten genom att förkasta åtstramningspolitiken, gjort att ansvaret för att bygga upp ett politiskt alternativ överlämnas till den sociala rörelsen tillsammans med de radikala vänsterpolitiska strömningarna. I den spanska staten konfronterar idag Podemos, ett direkt resultat av Indignados sociala mobiliseringar, den sociala rörelsen med en liknande situation. De strategiska diskussionerna i Podemos som Anticapitalistas driver för en direkt konfrontation med åtstramningspolitiken stämmer överens med de krav som ställs av den sociala rörelsen, i vilken de har sitt ursprung.

Slutligen är de sociala rörelserna i de olika regioner där politiska förändringar har skett genom social mobilisering ställda i en defensiv situation i ett sammanhang där utvecklandet av starkt motstånd är tecken på hopp.

Nyckelfrågan de kommande åren kommer inte bara vara att organisera tillräckligt för att motverka de ihållande attackerna, utan även den politiska förmågan att tillsammans med de sociala mobiliseringarna bygga en politisk rörelse för frigörelse som kan utmana kapitalismen.